

Baleset- és sérülésmegelőzés

Munkahelyi beilleszkedést segítő foglalkozás

Célcsoport: 16-18 évesek

Témakör megnevezése: 2. Munkavédelmi jelek, piktogramok

A foglalkozás fejlesztési eredményei:

A tanuló megismeri a munkavédelem, munkahelyi balesetmegelőzés szempontjából legfontosabb jeleket, piktogramokat: tiltó jeleket, figyelmeztető jeleket, rendelkező jeleket, elsősegély vagy menekülési jeleket.

A tanuló megérti, hogy ezek a jelek fontos üzenetet közvetítenek, a munkavállalók egészségének védelmét szolgálják, figyelmen kívül hagyásuk súlyos következményekkel járhat.

Bevezetés:

Minden típusú munkahelyen, pl. irodában, gyárban, üzemben, élelmiszerüzletben stb. található sérülés megelőzés céljából – jól látható helyeken - elhelyezett táblákat, jeleket, piktogramokat. Minden munkahelyen fennállhat a sérülésveszély, ezért fontos, hogy tudjunk azokról a tényezőkről, melyek segítenek a sérülések megelőzésében. A munkáltató köteles biztonságos munkakörülményeket biztosítani a munkavállaló számára, és ehhez az is hozzátartozik, hogy megfelelő helyeken tiltó, figyelmeztető táblákat, jelzéseket köteles elhelyezni, melyek – amennyiben a munkavállaló betartja azokat – célja, hogy megakadályozzák a munkahelyi baleseteket. A következőkben néhány példán keresztül ismerkedünk ezekkel a jelzésekkel 4 jeltípus bemutatásával, melyek a következők: 1. tiltó jelek, 2. figyelmeztető jelek, 3. rendelkező jelek, 4. elsősegély vagy menekülési jelek.

A képek forrása: 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről; In: Cseh Károly – Nemeskéri Zsolt – Szellő János – Tibold Antal: Kézikönyv a foglalkozások egészségi szempontjainak meghatározásához, Pécsi Tudományegyetem Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar 2014.

I. Tiltó jelek:

A tiltó jel olyan biztonsági jel, amely veszélyes magatartást tilt.

Ilyen táblák pl. égő cigaretta - dohányozni tilos, égő gyufa – tűz és nyílt láng használata tilos, tűzre öntött víz - vízzel oltani tilos. Lehetnek gyalogosok számára tilos, nem ivóvíz, illetékteleneknek belépni tilos, szállítóeszközzel belépni tilos, érinteni tilos, erre a helyre rakodni tilos, a felvonón személyszállítás tilos, rádiótelefon használata tilos feliratú táblák is.

Jellemzői: köralak, fehér alapon piros keret, jelentése: tiltás, fekete piktogram a jelzésen.

Baleset- és sérülésmegelőzés

Példák:

Dohányozni tilos

Nyílt láng használata és dohánnyás tilos

Gyalogosok számára tilos

Vízzel oltani tilos

Nem ivóvíz

Illetékteleneknek belépni tilos

Szállítóeszkővel behajtani tilos

Érinteni tilos

Szívritmus-szabályozóval belépni tilos

Erre a helyre rakodni tilos

A felvonón személyszállítás tilos

Vízzel locsolni tilos

rádiótelefon használata tilos

Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800002.MUM>

Baleset- és sérülésmegelőzés

II. Figyelmeztető jelek

A figyelmeztető jel olyan biztonsági jel, amely valamely veszélyforrásra hívja fel a figyelmet. A figyelmeztető jelek alakja háromszög. Ilyen táblák pl. robbanásveszélyes anyagot, mérgező anyagot, áramütés veszélyét jelző táblák.

Példák:

Baleset- és sérülésmegelőzés

Gyúlékony (tűzveszélyes) anyag vagy magas hőmérséklet (ha a magas hőmérsékletre nem figyelmeztet külön jel)

Robbanásveszélyes anyag

Mérgező anyag

Maró anyag

Radioaktív anyag

Függő teher

Munkagép közlekedés

Áramütés veszélye

Általános veszély

Lézersugár

Oxidáló anyag

Nem ionizáló sugárzás

Erős mágneses tér

Botlásveszély

Zuhanásveszély

Biológiai veszély

Alacsony hőmérséklet

Ártalmas vagy ingerlő anyag

Robbanásveszélyes légkör

Gázpalack

Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800002.MUM>

Baleset- és sérülésmegelőzés

III. Rendelkező jelek:

Védőszemüveg használata kötelező

Fejvédő használata kötelező

Hallásvédő használata kötelező

Légzésvédő használata kötelező

Lábvédő használata kötelező

Védőkesztyű használata kötelező

Védőruha használata kötelező

Arcvédő használata kötelező

Testhevederzet használata kötelező

Gyalogosok részére

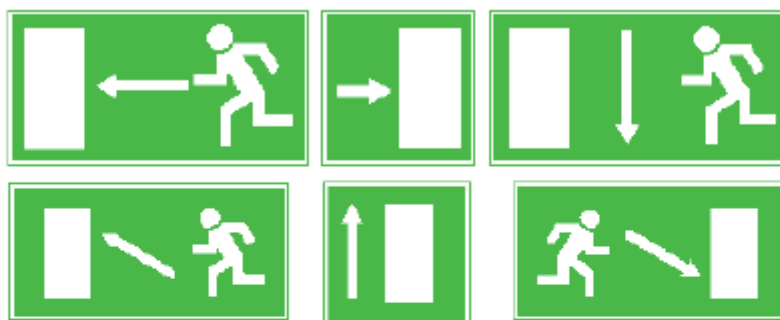

Általános utasítás (kiegészítő jelzéssel)

Baleset- és sérülésmegelőzés

IV. Elsősegély vagy menekülési jelek:

Menekülési út vagy vészkijárat

Íránymutató (kiegészítő táblaként)

Elsősegély

Hordágy

Biztonsági zuhany

Szemöblítő készülék

Vészbejelentő telefon

Orvos

Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800002.MUM>

Baleset- és sérülésmegelőzés

Feladat:

A tanulók az alábbi táblázatban töltsék ki a hiányzó cellákat. (Egyéni, páros, illetve kiscsoportos munka is lehet.)

A feladat megoldásához segítségként használják a következő oldalt:

[https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800002.MUM \(2/1998. \(I. 16.\)\)](https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800002.MUM (2/1998. (I. 16.)))

(MűM rendelet a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről)

Baleset- és sérülésmegelőzés

Jel típusa (tiltó, figyelmeztető, rendelkező, elsősegély vagy menekülési jelek)	Jelentése	Hogy néz ki?
1.		
2.	Nem ivóvíz	
3.		
4.	Fejvédő használata kötelező	
5.		
6.	Áramütés veszélye	
7.		
8.	Védőkesztyű használata kötelező	

Baleset- és sérülésmegelőzés

Megoldás:

Jel típusa (tiltó, figyelmeztető, rendelkező, elsősegély vagy menekülési jelek)	Jelentése	Hogy néz ki?
1. Figyelmeztető jel	Botlásveszély	
2. Tiltó jel	Nem ivóvíz	
3. Elsősegély vagy menekülési jel	Orvos	
4. Rendelkező jel	Fejvédő használata kötelező	
5. Tiltó jel	Szívritmus-szabályozóval belépni tilos	
6. Figyelmeztető jel	Áramütés veszélye	

Baleset- és sérülésmegelőzés

7. Elsősegély vagy menekülési jel	Elsősegély	
8. Rendelkező jel	Védőkesztyű használata kötelező	

Összefoglalás: A feladatmegoldást követően beszéljük meg egy-egy példán keresztül, hogy melyik, milyen munkahelyzetben (szakma, foglalkozás, tevékenység) lehet fontos.

Zárás: Figyeljék meg a tanulók a környezetüket ilyen szemmel: pl. közlekedés során, iskolájukban, szüleik munkahelyén, rendelőben, bevásárlóközpontban egyéb nyilvános helyeken milyen sérülés- és baleset megelőzéssel összefüggő táblákat, jelöléseket találnak.